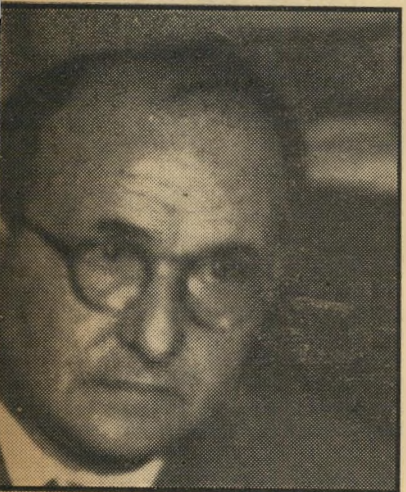

קרניצי ונסים האב

נסים הבן

ברנשטיין

חשבה כי סילוקו של ספיר מתפקידו ימוטט סופית את המעמד הציבורי של המפלגה. כוחה של הקבוצה השלישית התחזק השבוע. חבריה היו משוכנעים כי אם לא יתפטר עם ספיר, אין להם סיכוי לחסל את סרלין. אפילו ותיקי המורדים היו מוכנים להקשות את נשקם. הסביר ח"כ אלי מלך רימלט, אחד המורדים העיקריים, כי מרכז כעשרים אלף קולות של האיגוד המקצועי: "אני נגד כריתת ראשינו! הוא הכחש את מרבית הידיעות שפורסמו עליו בעתונות, "את כל הדיונים צריך לעשות ברוח טובה, כדי לחזק את המפלגה". היה של הקבוצה המתונה היתה על העליונה. רק שרידים מועטים של מורדים המשיכו לתבוע בעקשנות את סילוקו של הארבעה — ספיר, סרלין, לבנון ונסים. שושנה פרסיץ, שטענה השבוע כי היא רחוקה מענייני המפלגה, לא סלחה ללבנון את התנהגותו בועדת המינויים, אולם היא היתה אחת הבודדות, כי דוקא השבוע הועלתה מועמדותו של לבנון (אף שאינו ח"כ) לתפקיד שר בממשלה הבאה. היא חיה אישה ביניים בין מרבית המורדים לבין צמרת המפלגה. לפי כל הסימנים חסתיים מידת הצ"כ נגד ספיר—סרלין בפשרה. כל פשרה כזאת, תצטרך לענות קודם כל על שאלה יסודיות: מי יהיה שר הדואר בממשלה הבאה, אם תקום קואליציה של מפא"י והימין.

מרד בצ"כ

שהתאוששה. במשרדי הצ"כ בבית ציוני אמריקה הוכנו משקאות חריפים, סרלין התייחס להכרזתו על נצחונם. גם המורדים התכוננו. הם נצמדו אל מקלטי הרדיו. אותם ענינה שאלה אחת: האם יש נטיה לתבוסה מכרעת של הצ"כ? "הפרסטיג' של ספיר—סרלין תלוייה רק בזה", הסביר אחד המורדים. כך נוצר המצב הבלתי-רגיל שכמעט רוב העסקנים החתימים של מפלגה מסוימת חיכו בכליון-עיניים לתבוסתה המכרעת, ור אולי אף התפללו לה.

בשעה חמש לפנות-בוקר ידעו המורדים שנשקף להם סיכוי להצליח. התוצאות הראשונות הראו על תבוסה מוחצת של מפלגתם. המורדים לא היו בודדים. גם פרץ ברנשטיין, שסירב לקבל את דעת ח"כ ישראל רוקח ז"ל ולפרוש מהמפלגה אחרי פרשת-פרסיץ, לא הסתיר את שביעות רצונו ממפלת מפלגתו. "את אשר חזיתי בא", אמר ברנשטיין, כשהיכרו העדן לא סר מפניו.

המורדים התארגנו במהירות. לפני שהספיקו להחליט בדיוק מה הם דורשים, הודו לפו לעתונות ידיעות על קיומם. היה ברור כי הם יאשימו את ספיר, סרלין ולבנון. טענות: הם הכשילו את המפלגה, התנכרו לחבריה.

בסניפי הצ"כ התחילו להתעופף שמעות לא נעימות.

שיא התדהמה היתה ידיעה שהועברה במידת מפה לאוזן, החרידה ציכים רבים. ידידי משפחת רוקח גילו כי קרובי המנות, ובכלל זה בתו, לא הצביעו בעד הצ"כ, נתנו את קולם למפא"י.

הידיעה היכתה גלים. היא לא היתה הסנסציה היחידה. יריבי ספיר טענו כי משה נסים, בן טיפוחיו של ספיר, מתכוון לעבור למפלגה הדתית הלאומית. כל זה היה כאילו מתוכנן, שאלה פרישתו מן הצ"כ היתה תלוייה רק בתנאים ובזמן. היריב נאשם שלא בדק את כוונותיו של בן-הארץ הצעיר, שכונה בפיהם: מושיקו.

האשמה זו הגדילה את שורות המורדים. הם הצליחו לרתום אל מרכבתם גם את זלמן שזאובי, לשעבר תת-שר-המסחר, שסירב להיות מועמד המפלגה לכנסת הרביעית. משהו הפיץ אפילו את השמועה כי המורדים חילקו ביניהם את עמדות המפתח במפלגה. כי סזואבי מתכוון לרשת את מקומו של ספיר, כיושב-ראש הנהלת הצ"כ. מחיפה הצטרף אליהם עורך-הדיון נחום חת, יריבו של הח"כ החדש צבי צימרמן.

★ ★ ★

סוף המרד: פשרה

צמרת המפלגה לא שתקה. ראשיה ניסו לארגן חזית נגד המורדים. ספיר עצמו הזמין כמה מן המורדים לביתו ביפתח-תקה, ניסה להשפיע עליהם להפסיק את המרד. הוא ידע שאין ביניהם הסכמה מלאה בכל העניינים. כי למולם הרע לא היו המורדים מאוחדים בדרישותיהם. הם התחלקו לשלוש קבוצות:

- קבוצה שדרשה להפיל את ספיר, סרלין ולבנון, נמצאה במיעוט אחרי שלבנון קיבל בבחירות לעיריה הרבה יותר קולות מאשר קיבלו הצ"כ בתל-אביב לכנסת.
- קבוצה שדרשה לסלק את ספיר וסרלין בגלל פרשת משה נסים, רצתה ששלוש תם יתפטר מן הכנסת.
- מורדים שויתרו על ראשיהם של ספיר ולבנון, דרשו לסלק רק את סרלין. נמורה של הקבוצה האחרונה: לא דאג למורדים ליצור נגד עצמם חזית רחבה של אוהדי ספיר, סרלין ולבנון. קבוצה זו

אילו היו הם שני המאוכזבים היחידים במפלגה, לא היה פורץ שום מרד. למולם של שני העסקנים האפורים נתגלה כי גם עסקנים חשובים יותר מתמרדים נגד יוסף סרלין ויוסף ספיר, השליטים האמיתיים של המפלגה.

באותו זמן הודלף לכמה עתונאים בסודי סודות הסיפור שהפך לסערה הפוליטית הגדולה ביותר: ועדת המינויים, שהרכיבה את רשימת מועמדי הצ"כ לבחירות לכנסת הרביעית, התכוננה לסלק מעמדתה את ה"כית הוותיקה, שושנה פרסיץ.

פרסיץ עצמה לא ידעה על כך. היא התכוננה לעזוב את הארץ, לנסוע במשלחת הבין-פרלמנטרית לווארשה. שלמה נקדימון, ה"כית הפוליטי של חרות, צילצל אל העסיקנית המכסיפה, הוזהר אותה מפני כוונות ועדת המינויים. פרסיץ ביטלה את נסיעתה, נימקה את החלטתה בסיבות אישיות. בכל זאת לא צורפה למועמדי המפלגה לכנסת.

סרלין נזכר מאוחר מדי

פרשת פרסיץ חיוקה את המורדים, שבאותה תקופה לא התקשרו עדיין ביריבם. למי שהתכוון למרוד היה ברור כי נצחון צמרת הצ"כ על פרסיץ, חיסל את הסיכוי שה"כית בת ה-66 תארגן את המרד בעצמה.

פירורי המרד חיפשו מנהיג להתלכד סביב. שני מורדים פוטנציאליים אחרים — עובד בן-עמי ואברהם קריניצי — לא יכלו להתייצב נגד ספיר—סרלין. הס"בה: בן-עמי רצה לחזור לראשות עיריית נתניה בעזרת הנהגת הצ"כ, קריניצי היה אחד השוכנים העיקריים בין משפחת נסים וצמרת מפלגתו. לא היה יכול להתנגד בגלוי לספיר, שנשא ונתן עם הרב הראשי ובנו.

באופק הפוליטי של הבלתי-מרוצים נצצה רק תקוה אחת: ח"כ אלימלך רימלט, מזכיר איגוד העובדים הציונים כלליים. רימלט הסתכסך עם סרלין, אחרי שהאחרון מנע את צירופו לאכזרטיבה של הצ"כ.

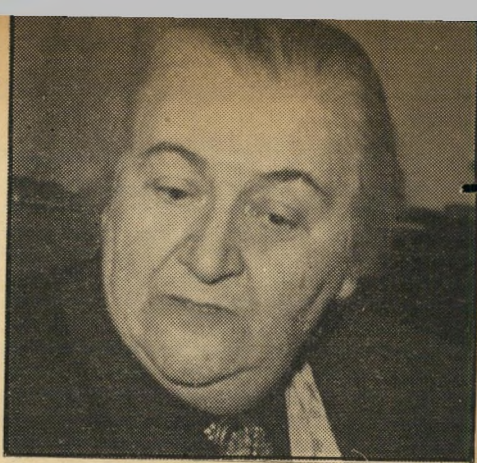
אולם כל סימני המרד נבלעו בשבועות האחרונים לפני הבחירות. אנשי סרלין עברו בסניפי המפלגה, הבטיחו כי הצ"כ לא יפסידו במערכת-הבחירות. "אז מה יש אם 1000 ציונים כלליים לא מרוצים מהכנסת של משה נסים לכנסת? העיקר שאנחנו ננצח!" אמר איש-סרלין יודע, במסיבה פרטית בתל-אביב.

המורדים הנסתרים חיכו לתוצאות הבחירות. הסביר השבוע אחד המורדים מדוע שתקו לפני הבחירות: "נכון שלא היינו אז מספיק מגובשים", טען, "אבל היתה סיבה נוספת שבגללה שתקנו: היחסים בין ספיר וסרלין החמירו. כדאי היה לחכות". סיבת ההחמרה היתה ברורה: סרלין הרי גיש כבר לפני הרכבת רשימת המועמדים של הצ"כ כי ועדת המינויים של המפלגה העדיפה את ידידי ספיר על ידידיו. המועמד הריאלי היחיד, מאנשי סרלין, היה עורך-הדיון החיפאי צבי צימרמן.

ימים אחדים לפני הגשת רשימות המורדים לועדת-הבחירות המרכזית היו סימני הקרע בין ספיר וסרלין גלויים. סרלין מיהר אל ועדת המינויים, הציע להעמיד את יריבו, ח"כ הכנסת השלישית שמחה בבה, במקום בטוח. כי בהבינו שספיר השתלט על המפלגה, חשב בצורה זו להכניס לפחות אנטי-ספיריסט אחד. אולם הוא נזכר בכך מאוחר מדי.

משפחת רוקח הצביעה א?

מוצאי יום הבחירות היה הלילה המכריע. צמרת המפלגה היתה בטוחה

פרסיץ

סרלין

ספיר

טלפונים טריטרו השבוע. עסקנים ידועים וח"כים חתימים דיברו בהתרגשות. מפעם לפעם הניחו את השפופרת, מיהרו לפגישות פנים אל פנים בבתי-קפה שקטים בתל-אביב. נשותיהם כמעט ולא התראו אתם. הם היו עסקנים למעלה מהראש, כאילו לא תמה מערכת-הבחירות. עסקני הצ"כ לא דיברו כמעט על תוצאות הבחירות. הם לא התעניינו לשמוע את התוצאות הסופיות. בשבילים היו התוצאות הלאה רק הנהגת האחרון לפני גילוי תכניתם: למרוד בהנהגת מפלגת הצ"כ שנחלה תבוסה בבחירות, לשנות את צמרתה. היה זה מרד גלוי ומתוכנן.

פרסיץ לא נמעה דוארשה

א כל הזמן היה המרד גלוי. לפני זמן קצר עוד היה זה מרד חשאי, שרק חלק מן המורדים ידע עליו. הוא התחיל עוד חודשיים לפני הבחירות. דוקא עסקנים מן השורה השניה עוררו את תו. באחד הבקרים נכנסו לקפה גן-מאיר בתל-אביב שני עסקני הצ"כ שלמה ימיני וחיים דניאלי, שציגי המפלגה במועצת עיריית תל-אביב. הם כעסו מאוד. כי רגלי שניהם נדחקו מרשימת המפלגה לבחירות לעירייה. השניים ידעו נגד מי לכוון את ראי המרד רות: שלהם: שמה ארליך, ראש מטה הבחירות של הצ"כ בתל-אביב, יד ימינו של ח"כ יוסף סרלין.